

Kur'an'daki tekrarlar usanç vermiyor mu?

Tekrar Kusur Değil, Rahmettir

Kur'an'daki tekrarlar usanç vermiyor mu? Kur'ân'daki tekrarları kusur zanneden kimse, aslında insanın fitratını, kalbin hastalığını, nefsin inatçılığını ve gafletin derinliğini tanımamış demektir. Çünkü Kur'ân sadece okunup geçilecek bir bilgi kitabı değildir; o bir **zikir kitabı**, bir **dua kitabı**, bir **davet kitabı**, bir **terbiye kitabı** ve bir **medeniyet inşa eden ilahî hitaptır**. Böyle bir kitabın tekrar etmesi eksiklik değil; bilakis hikmet, rahmet ve i'cazdır.

1. Zikir Kitabı Olduğu İçin Tekrar Gerekir

Zikir, tekrar ile kalbe yerleşir. İnsan unuttur, gaflete düşer, duyduğu hakikati zamanla sıradanlaştırır. Bu yüzden Kur'ân aynı hakikati tekrar eder ki kalp kararmasın, ruh sönmesin, iman tazeliğini kaybetmesin. Telefonun şarja, arabanın benzine, bedeninin havaya ihtiyacı olduğu gibi kalbin de zikre ihtiyacı vardır. Nasıl "Subhanallah", "Elhamdülillah", "Bismillah" tekrar edildikçe usanç değil nur verirse, Kur'ân'ın tekrarları da ruha gıda olur.

2. Dua Kitabı Olduğu İçin Tekrar Gerekir

Dua bir kere yapılıncı biten bir iş değildir. Çünkü insanın aczi de fakrı da bir kereye mahsus değildir. Sabah Allah'a muhtacız, akşam yine muhtacız. Bugün rızık isteriz, yarın af isteriz. Bugün hidayet isteriz, yarın sabır isteriz. Bir bebek acıkınca, korkunca, canı yanınca tekrar tekrar ağlar; çünkü aczini diliyle değil hâliyle ilan eder.

İnsan da Rabbi karşısında böyle fakir ve muhtaçtır. Bu yüzden Fatiha her namazda tekrar edilir; çünkü "Bizi doğru yola ilet" duasına her vakit muhtacız. Kur'an bir dua kitabı olması sebebiyle içindeki tekrar haşa kusur değil ihtiyaçtır, güzeldir.

3. Davet Kitabı Olduğu İçin Tekrar Gerekir

Kur'ân insanı sadece bilgilendirmez; onu uyandırır, sarsar, yönlendirir ve değiştirir. Davet ise tekrar ister. Bir öğretmen önemli konuyu defalarca tekrar eder. Bir anne çocuğuna "Yola dikkat et" sözünü her dışarı çıkışında söyler. Kamu spotları aynı uyarıyı tekrar tekrar verir; çünkü insan bir kere duymakla çoğu zaman değişmez.

Kur'ân da insanı ebedî hayat yolculuğuna hazırladığı için aynı hakikatleri farklı üsluplarla tekrar eder. Bu tekrar, rahmetin ısrarıdır.

4. Herkes Bütün Kur'ân'ı Her Zaman Okuyamaz

Kur'ân'ın temel maksatları tevhid, nübüvvet, haşir, adalet ve ibadettir. Fakat herkes her zaman Kur'ân'ın tamamını okuyamaz. Kimi yaşıldır, kimi meşguldür, kimi yeni öğreniyordur,

kimi sadece birkaç sure ezberlemiştir. Allah hiçbir kulunu mahrum bırakmamak için büyük hakikatleri farklı surelere yerleştirmiştir.

Tevhid hem İhlâs'ta vardır hem Bakara'da; haşır hem Yâsîn'de vardır hem Mülk'te; Hz. Musa kıssası farklı surelerde farklı yönleriyle anlatılır. Böylece aynı hakikatlerin tekrarıyla her insan, hangi sureden okursa okusun, Kur'ân'ın ana hakikatlerinden nasibini alır.

5. Manevî İhtiyaçlar Tekrarlanır

Bedenin ihtiyaçları nasıl tekrar ediyorsa ruhun ihtiyaçları da tekrar eder. Bir defa su içmek ömür boyu yetmez. Bir defa yemek yemek açlığı ebediyen gidermez. Bir defa nefes almak hayatı sürdürmez.

Aynı şekilde bir defa “Allah sabredenlerle beraberdir” ayetini duymak, bütün ömrün imtihanlarına yetmeyebilir. İnsan her gün yeni bir dertle, yeni bir vesveseyle, yeni bir korkuyla, yeni bir gafletle karşılaşır. Kur'ân da her defasında kalbe yeni bir nefes, yeni bir teselli ve yeni bir istikamet verir.

6. Kur'ân Bir Medeniyet İnşa Ettiği İçin Tekrar Gerekir

Kur'ân sadece bireyin kalbini değil, toplumun hayatını da inşa eder. Şirki yıkmış, tevhidi yerleştirmiş, ibadet düzeni kurmuş, helal ve haram sınırlarını çizmiş, ahlaki tesis etmiş, aileyi, ticareti, adaleti ve ümmet bilincini düzenlemiştir.

Böyle büyük bir inşa bir defalık sözle olmaz. Bir binanın temeli nasıl sağlamlaştırılırsa, Kur'ân da tekrarlarla iman binasını sağlamlaştırır. Emirler tekrar edilir ki unutulmasın; yasaklar tekrar edilir ki ciddiyeti anlaşılsın; kıssalar tekrar edilir ki ibret kalbe yerleşsin.

7. Tekrar Surettedir, Mana Her Defasında Yenidir

Kur'ân'daki tekrarlar görünüşte tekrar gibi durabilir; fakat mana bakımından her defasında başka bir hikmet taşır.

Aynı hakikat bazen korkutarak, bazen müjdeleyerek, bazen kıssa ile, bazen temsil ile, bazen kısa ve keskin bir cümleyle anlatılır. Çünkü muhataplar farklıdır: Bir ayet âlime ilim kapısı açar, günahkâra ikaz olur, mazluma teselli verir, inkârcıya cevap olur, çocuğa sade bir ders olur. Aynı güneş farklı aynalarda farklı parladığı gibi, aynı hakikat de farklı surelerde farklı cilveler gösterir.

Rahman Suresi Bunun En Güzel Misalidir

Rahman Suresi'nde “فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ” ayeti defalarca tekrar edilir. Fakat her tekrar aynı yerde durmaz; her biri başka bir nimetin ardından gelir. Güneşten, aydan, denizden, yaratılıştan, cennetten, nimetlerden bahsedilir; sonra aynı soru tekrar sorulur:

“Rabbinizin hangi nimetini inkâr edebilirsiniz?”

Burada tekrar yoktur; nimet nimet kalbe vurulan bir ikaz vardır. Her defasında insan başka bir nimetin karşısında susturulur.

8. Kur’ân Tekrar Etmez, Kalbi Uyandırır

Kur’ân’daki tekrarlar usandırmak için değil, uyandırmak içindir. Çünkü insan unutandır. Nefis direnir, kalp gaflete düşer, dünya oyalayıp sürükler.

Kur’ân ise insanı bırakmaz; tekrar tekrar seslenir, tekrar tekrar çağırır, tekrar tekrar kurtuluş yolunu gösterir. Bu yüzden Kur’ân’ın tekrarları kusur değil, sonsuz rahmetin tecellisidir.

Tekrar edilen ayetler, gaflet uykusuna dalan insana ilahî bir sesleniştir: “Uyan! Bu hakikat senin ebedî hayatını ilgilendiriyor.”